

MUINAINEN EGYPTI

Pekka Ervastin esitelmä 12.4.1931

Muinainen Egypti johtui mieleeni kun vuosikokouksen aikana katselin tätä meidän temppeliämme, joka on koristettu egyptiläiseen tapaan. Silloin ajattelin, että sanoisin jonkun sanan tästä muinaisesta Egyptistä.

Euroopassa olemme pitkin matkaa kristikunnan aikoina ja sitä ennenkin tottuneet ajattelemaan, kuvittelemaan, että Egypti on ihmeitten maa, sangen salaperäinen maa. Siinä suhteessa se aina on Euroopan kansojen mielikuvituksessa lukeutunut Indiaan ja itämaihin. Vaikka Egypti on täällä meidän länsimaisessa osassamme maapalloa, niin kuitenkin sen tunnelma on ollut itämaalainen meidän mielestämme. Se on ollut meille ihmeitten maa aina, vaikka ei meidän kristittyjen mielestä ehdottomasti ihmeitten maa hyvässä merkityksessä.

Me olemme jo koulussa tottuneet ajattelemaan ja uskomaan, että Egypti oli sangen pimeä maa. Onhan puhutti Egyptin pimeydestä, Egyptin noidista, onhan puhuttu Egyptin julmista Faraoista. Israelilaisten lapsiahan juuri Faraot sortivat, pitivät heitä hirmuisen kovassa työssä. Meille on jäänyt kuva lapsuudesta, että Egypti on salaperäinen maa, mutta salaperäinen julmassa ja pahassa merkityksessä.

Kun Napoleon armeijoineen seisoi kahdeksan suuren pyramiidin juurella, niin sanotaan hänen sanoneen: Tässä sotamiehet katselevat meitä neljä vuosituhatta. Me tiedämme, että hän olisi voinut sanoa paljon enemmän, lisätä monin verroin enemmän vuosituhansia kuin neljä. Jos matkustaja kulkee Egyptissä, niin hän näkee siellä mahtavan suuria pyramiideja, sfinksejä ja egyptiläisiä temppeleitä. Ne ovat laajuudessaan aivan kuvaamattomia ja käsittämättömiä. Mehän emme enää rakenna semmoisia temppeleitä ja pylväitä, jotka kohoavat melkein taivaan korkeuk-

siin ja ovat sanomattoman tukevat ja jyrkät ja leveät. Nuo satumaisen korkeat temppeleholvit ovat aivan ihmeitä eurooppalaisille matkustajille. Eurooppalainen, joka matkusti Egyptiin seisoi aivan kysymysmerkkinä tuon suuruuden ja mahtavuuden edessä ja hän ajatteli, että mitähän tämä oikeastaan on ollut. Kaikki temppelet ovat täynnä kaikenlaisia kuvia, niinkuin tässäkin meidän temppeleissämme seinät ovat maalatut. Temppeleihin on maalattu hyvin heleillä ja kauneilla väreillä, keltaisella, punaisella ja vihreällä. Ja ne ovat säilyneet vuosituhansia. Me emme tiedä, mitä värejä he oikeastaan ovat käyttäneet, jotka ovat voineet näin kauan muuttumattomina säilyä. Värit, joita me nyt käytämme, eivät kestä kovinkaan kauan. Muutaman vuosisadan kuluttua meidän värimme jo alkavat hämärtyä ja sentähden vanhat taulut eivät ole säilyneet alkuperäisessä loistossaan. Ainoastaan Rafaelin tauluista sanotaan, että hän oli keksinyt uudestaan merkillisen tavan valmistaa värejä, tavan, joka muistuttaa egyptiläistä taitoa. Egyptiläiset muumiot, joita voimme nähdä museoissa ovat päältä maalattuja ja samanlaisia kuin silloin vuosituhansia sitten. Egypti on ollut todella salaperäinen maa.

Egypti on ollut meille salaperäinen maa, sillä ei ole tiedetty Egyptistä paljoakaan ensi kädessä. Mitä me Egyptistä tiesimme ja saimme kuulla oli ainoastaan sitä, mitä kreikkalaiset ja roomalaiset kirjailijat siitä mainitsivat. Mainitsihan Herodotos, historian isä, yhtä ja toista Egyptistä, mutta sittenkin se tuntui eurooppalaisesta oppineesta jonkun verran epäluotettavalta, haavelliselta, sillä se, mitä kerrottiin Egyptistä oli sangen merkillistä.

Usein nuo kirjailijat, Hermes ja Plutarkhos j.n.e. puhuivat Egyptin mysteeriosta ja tuohan nyt kaikki tuntui kovin salaperäiseltä ja epämääräiseltä. Jos ajattelemme Platonia, niin hänhän kertoo kuinka Egyptin papit näyttivät hänelle, kuinka heillä on tarkat aikatiedot Egyptin historiasta, tarkat tiedot Egyptin mysteeriosta ja nämä tiedot menivät aivan siihen suureen

vedenpaisumukseen, joka oli tapahtunut, niinkuin hän sanoi, yli 9 tuhatta vuotta varhemmin. Tämähän tuntui kerrallaan sadulta eurooppalaisista, jotka olivat täällä kristikunnassa tottuneet ajattelemaan, että maailma luotiin 4 tuhatta vuotta ennen Kristusta. Kuinka siis olisi ollut suuri vedenpaisumus 9 tuhatta vuotta ennen Kristusta. Tuohan oli selvää hullutusta oppineiden mielestä, jotka olivat teologian vaikutuksen alaisia. He eivät luota vanhojen kansojen kirjailijoiden tiedonantoihin. Se oli kaikki enemmän tai vähemmän fantastista. Kun ei ole mitään toivoa tutkia Egyptin historiaa ensi kädessä, niin koko tuo Egypti jää suureksi salaisuudeksi.

Vasta viime vuosisadalla tiedämme, että asiain tila muuttui, sillä silloin monet tiedemiehet, jotka tutkivat Egyptiä, n.s. egyptologit, pääsivät vähitellen ymmärtämään, mitä nuo kuvat tarkoittivat, sillä he huomasivat, että nuo hieroglyfit olivat tarkkaa kirjoitusta. Tuo tutkiminenhan alkoi sillä, että joku sellainen kivitaulu löydettiin. Siinä oli kaikenlaisia kuvia, kuvia ja sitten siinä oli toistakin kirjoitusta ja onneksi oli vielä kolmas osa kirjoitusta kreikan kielellä. Silloin nuo egyptologit ymmärsivät, että tietysti on nyt sama teksti näissä kaikissa kolmessa osassa. Kreikkalainen teksti oli helppo lukea ja nyt he rupesivat vaivaamaan päätään, mitä nuo muut merkit merkitsivät. Avain löydettiin sillä tavalla, että joku egyptologi huomasi, että kuninkaalliset nimet olivat soikion sisällä. Siis tietysti olivat nuo nimet myös hieroglyfitekstissä soikion sisällä. Eivät he ensin tahtoneet mitään ymmärtää, sillä siinä hieroglyfitekstissä oli kaikenlaisia lintuja, höyheniä j.n.e. Tuolla vaivasivat egyptologit päätänsä pitkän aikaa. Lopulta, niinkuin tiedämme, nuori ranskalainen egyptologi J. F. Champollion-Figeac, joka lapsesta saakka oli ollut ihmelapsi ja innostunut näihin asioihin, vuosikausia tutkittuaan, keksi. Hän oli ollut vainottunakin Ranskan hallituksen taholta muka valtiollisten asioiden takia. Hän keksi mitenkä hieroglyfit on selitettävä, mitenkä tuntematonta kieltä voi oppia lukemaan ja ymmärtämään. Tämä on suurenmoinen

tieteellinen keksintö, suurenmoinen saavutus. Meidän täytyy paljastaa päämme ja tuntea mitä suurinta kunnioitusta ihmistä kohtaan, joka on voinut saada näin paljon aikaan. Hän ei muuta ajatellut, kuin miten hän voisi viedä historian tutkimusta eteenpäin, miten hän voisi pulman ratkaista. Siinä työssä oli todellista elämää. Hän ei saanut rauhaa ennenkuin hän ratkaisi kysymyksen.

Tämän keksinnön perästä on ollut toisia egyptologeja. Nämä toiset veivät vielä tutkimusta eteenpäin, niin että voimme sanoa, että meidän päivinämme jo tutkitaan kaikenlaisilla tavoilla näitä vanhoja hieroglyfejä. Voidaan jo lukea temppelein seinistä, kivilaatoista ja papyruskääröistä, mitä siellä kerrotaan, vaikka me emme ymmärrä kaikkea, niin me emme voi epäillä sitä, etteikö nämäkin salaisuudet lopulta keksittäne, kun tehdään työtä ja mennään eteenpäin. Niin paljon on jo keksitty, löydetty ja huomattu, että voimme sanoa, että Egyptin muinaisuus ei ole täydellinen kysymysmerkki, ei ole niin salaperäinen kuin ennen.

Meidän tietomme, historialliset tietomme ulottuvat kyllä verrattain lyhyeen aikaan taaksepäin. Historialliset tiedot menevät korkeintaan vuoteen 3–4 tuhatta ennen Kristusta. Mitä silloin huomataan? Silloin on jo aivan täydellinen kulttuuri Egyptissä. Mutta meillä ei ole siitä aivan selviä numeroita ja faktatietoja. Mutta siis on ainakin täydellisesti kumottu se taikausko, että maailma luotiin 4 tuhatta vuotta ennen Kristusta. Se oli todella merkillinen maailma, joka luotiin, koska se oli heti aivan valmis ja täydellinen.

Meillä, jotka olemme totuudenetsijöitä ja ei ainoastaan misään materialistisessa merkityksessä, vaan jotka olemme totuudenetsijöitä henkisessä merkityksessä, jotka uskomme, että Jumala on ja henkeä on kaiken takana ja että maailma, joka on meille niin näkyväinen on itsessämme näkymätön, me jotka näin uskomme voimme saada paljon opetusta ja tehdä paljon havain-toja Egyptin suhteen. Sillä me, jotka olemme varmat siitä, että ennen tätä maapallon nykyistä ulkomuotoa, ennen näitä maan-

osia, oli ollut toisia, oli ollut Atlantis, joka on vaipunut Atlantin valtameren syvyyteen, me, jotka näin uskomme ja olemme tästä varmat, meidän myöskin olemme kuulleet tai tiedämme että Atlantiksella oli n.s. Kultaisten porttien kaupunki, jossa Valkoisella Veljeskunnalla oli päämajansa. Varhempina aikoina tuskin voinee puhua mistään Valkoisen Veljeskunnan päämajasta, vaikkakin sanotaan, että tuli auttajia muualta Lemurian ajoilta. Atlantiksen aikana voimme puhua jo selvästi fyysillisestä Salaisen Veljeskunnan päämajasta, sillä nuo valkoiset veljet itse rakennuttivat tuon Kultaisten porttien kaupungin.

Me tiedämme tutkimuksistamme, että tässä Atlantis-maassa tapahtui kaikenlaisia ihmeellisiä ja merkillisiä asioita. Silloin oli todella, voimme sanoa, vallan semmoinen käsitys, joka meidän mielestämme on sangen synkkä, semmoinen käsitys, että ihmiskunta ei kehity muuta kuin kärsimällä. Silloin oli nimittäin hyvin paljon semmoisia ihmisiä, jotka eivät suorastaan kuuluneet tähän meidän nykyiseen ihmiskuntaamme, jotka kyllä kuuluivat tähän kehitysjärjestelmään ja olivat syntyisin maapallomme edellisistä ruumistuksista. Nämä ihmiset olivat jällelle jääneitä. He eivät olleet saavuttaneet sitä päämäärää, joka heille oli annettu. Oli paljon semmoisia olentoja, joita sanomme mustiksi maagikoiksi. He olivat sangen viisaita ja älykkäitä olentoja, mutta he eivät olleet päässeet selvyYTEEN, selvään käsitykseen hyvän ja pahan erosta ja se oli nyt heille vielä kuin läksynä. Heidän piti nyt oppia erottamaan hyvän pahasta ja tutustumaan kaikkeen pahaan. Paha ei ole vain sitä, että me kärsimme jonkun ulkoapäin tulleen sysäyksen kautta. Siveellinen paha on meissä itsessämme. Näiden jällelle jääneiden ihmisten tuli nyt ikäänkuin kokea pahaa, kokea pahaa tahtoa, jotta he sitten voisivat päästä selvyYTEEN siitä, mitä hyvä tahto on ja päästä selvyYTEEN siitä, että hyvä tahto ainoastaan kelpaa.

Sitten oli vielä toisenlaisia olentoja, joiden läksy ei ole niin kova, mutta jotka myöskin olivat pakotetut oppimaan hyvän ja pahan erottamista. Nämä ihmisolennot syntyivät Atlantikselle.

He syntyivät noihin oloihin siellä ja sentähden täytyi siellä Atlantis-maalla tapahtua semmoisia asioita, joita nyt ajattelemme kauhulla. Ihmiset vaipuivat mitä suurimpaan itsekkyyteen, julmuuteen ja eläimellisyyteen. Se oli välttämätöntä, jotta he voisivat kehittyä edelleen. Me ihmiset, jotka olimme nuoria ja kokemattomia sieluja emme osanneet pitää puoliamme noita älykkäitä olentoja vastaan, vaan me lankesimme kaikkeen itsekkyyteen ja pahuuteen, jouduimme kaikenlaisiin kiusauksiin. Nuo olennot esiintyivät suurina kiusaajina, jotka houkuttelivat meitä. He harjoittivat mustaa magiaa ja opettivat sitä meille. Sentähden Atlantiksella oli tuo merkillinen ilmiö, mustien ja valkoisten välinen sota. Se tapahtui Atlantiksella. Kaikki nuo olennot, joitten oli pakko oppia kärsimyksen ja pahan avulla, levittivät tuota käsitystä, että ei ole mitään kasvua ilman kärsimystä. Ihmisten täytyi kokea itsessään kaikkea eläimellisyyttä, kaikkea himokkuutta, kaikkea julmuutta, jotta he ollenkaan mitään ymmärtäisivät. Tuo oli kyllä jonkun verran totta silloin. Se oli silloin jonkun verran totta. Mutta mentiin pitemmälle, kuin mitä luonnon ja elämän puolesta olisi tarvittu. Siitä seurasi raskas karma meidän ihmiskunnallemme.

Me olemme tässä viidennessä juurirodussa täällä Euroopassa, tässä Euroopassamme saaneet niin paljon kärsiä ja yhä vielä saamme kärsiä. Me yhä vain toistamme noita vanhoja näytelmiä, taas annamme pahalle vallan, taas synnytämme jonkun hirmuisen sodan hyvän ja pahan välille, niinkuin me uskomme itse, semmoisen sodan, joka suorastaan ei ole sotaa hyvän ja pahan välillä, mutta jos se sota on molemmin puolista, niin se on uudistuvaa muistoa menneiltä ajoilta. Yhä vielä on tuolla mustan harmaalla elämän käsityksellä paljon valtaa meidän ihmiskuntamme mielikuvituksen yli.

Erittäin merkillinen kohta ihmiskunnan historiassa on se, että kun tuo traagillinen näytelmä oli kärsitty, niin Valkoinen Veljeskunta ajatteli, että nyt on siirrettävä päämaja muualle. Atlantis-maa oli alkanut vähitellen vajota meren syvyyteen.

Silloin Valkoinen Veljeskunta siirsi päämajansa Egyptiin, siirsi maapallon painopisteen Egyptiin. He ajattelivat näin: Nyt meidän täytyy kasvattaa ihmisiä aivan toiseen elämäнкäsitykseen, aivan toiseen filosofiaan. Pois nyt tuosta mustan harmaasta filosofista, joka uskoo kärsimykseen. On lähdettävä aivan toiseen käsitykseen, semmoiseen käsitykseen, joka uskoo hyvään ja onneen, joka uskoo, että on onnea olemassa elämässä. Tämä on erittäin kiintoisa ajatus noissa johtajissa, noissa ihmiskunnan henkisissä johtajissa. He ajattelivat näin: Koettakaamme luoda sivistys, jossa ei niin paljon uskota pimeisiin voimiin, kuin juuri valkoisiin. Kun viisaat näin ajattelivat, niin eivät he tietysti tarkoittaneet joitain määrättyjä kehittyneitä ihmisyksilöitä. Ihmisyksilöt, jotka kehittyvät henkisesti aina tulevat toimeen ja pääsevät tasapainoon, vaan he ajattelivat itse kansaa kokonaisuudessaan. Oli luonnollisesti pahaa olemassa. Oli ihmisiä, jotka olivat hyvin ilkeitä ja pahoja. Tässä on kysymyksessä se, että viisaat tahtoivat luoda sivistyksen, jossa itse kansa tahtoo oppia uskomaan onneen. He valitsivat Egyptin kansan.

Tämä Egyptin maa on sängen ihmeellinen maa itsessään. Sehän on jokilaaksossa kahden vuoriston välillä. Ei iso laakso ollenkaan. Joissakin kohdin saattaa olla noin 15 km, sitä maata joen varsilla, mutta paikotellen ei ole maata, kuin muutamia satoja metrejä, sellaista maata, jota olisi voinut ajatella viljavaini-oiksi ja asuttavaksi maaksi. Egyptissä on tänään ja on aina ollut sängen merkillinen ilmanala. Ilmastosuhteet ovat sellaisia, että siellä aurinko aina paistaa. Vuosikausiin ei sada. Jos joskus sataa, niin se ei merkitse paljon mitään. Jos joskus jonkun vuoden perästä hiukan sataa, niin se ei merkitse niin mitään. Se on tilapäinen tapaus. Sääntö on, että on ainainen päivänpaiste. Se on kuin ikuisen auringon maa, kaikki, jotka täällä Euroopassa ovat sairaita, eivätkä täällä voi parantua, lähtevät Egyptiin. He siellä parantuvat. Tuo ilmanala on niin ihmeellinen – ikuisen auringon maassa.

Nyt on toiselta puolen ymmärrettävä ja huomattava, että semmoinen maa, jossa aurinko aina paistaa, muuttuisi ennen pitkää erämaaksi. Kaikki kosteus haihtuisi pois. Mehän tiedämme, että Etelä-Euroopassa, kun kulkee kesä-heinä-elokuussa, niin siellä kaikki tuntuu aivan palaneelta. Tuo tuntuu kauhealta pohjoismaalaiselta. Kaikki on palanut. Tiet ovat kuin valkoista pölyä. Ajatelkaamme nyt Egyptiä. Kun kuljemme siellä talvella peninkulma peninkulmalta, niin aina on yhtä kuumaa, kuin meillä heinäkuussa. Kesällä on tietysti semmoista, että pohjoismaalainen ei osaisi liikkua lainkaan ulkona. – Mutta kaiken tuolla Egyptissä muuttaa tuo ihmeellinen Niilin virta. Egyptiläiset pitävätkin Niilin virtaa pyhänä ja se ei olekaan mitään ihmeellistä. Niilihän on kuusi tuhatta km pitkä. Laivalla ei voi kulkea aivan Niilin loppuun, sillä eteläpuolella Egyptiä virta menee vuoristoon ja siellä siihen yhtyy toinenkin Niili, sininen Niili. Tämä Niilin virta paisuu aina määrättynä aikana yli äyräittänsä ja kostuttaa siten ympärillä olevan maan. Niillä korkeilla vuorilla Etelä-Egyptissä sataa nimittäin aivan suunnattomasti määrättynä vuoden aikana. Silloin se joki, joka tulee alas niiltä vuorilta, tuo muassaan hirmuiset määrät vettä ja niin Niili paisuu yli äyräittänsä. Tuo nousu alkaa kesäkuun lopulla ja lokakuun alkupäivinä se on korkeimmillaan. Sitten Niili alkaa jälleen laskea. Tuo ihmeellinen Niilin nousu kostuttaa maan. Mutta tietysti ihmiset, jotka asuvat siinä maassa, he eivät tulisi toimeen, jos he vain yksinomaan odottaisivat tuon Niilin nousemista eivätkä ryhtyisi mihinkään toimenpiteisiin sitten. Heidän täytyy luonnollisesti ottaa talteen se vesi, joka tulee. Sentähden heidän on kaivettava kanavia, niin että se vesi leviäisi kaikkialle ja he saisivat paljon hedelmällistä maata. Heille itselleenkin täytyy riittää vettä ympäri vuoden.

Kun me tiedemiesten silmillä ajattelemme tuota esihistoriallista aikaa, niin silloin me tiedämme, että kansa Niilin varsilla oli jakautunut kyläkuntiin, ruhtinaskuntiin. Ihmisten olisi ollut

mahdotonta tulla yksin toimeen Egyptissä, he eivät olisi voineet maataan viljellä ja Niiliänsä hoitaa. Sentähden kansa oli jakautunut pienempiin ryhmiin. Tuo ihmeellinen Niili aivan alusta saakka opetti ihmisiä ryhmittymään, se opetti yhteistyön merkitystä. Meidän täytyy yhdessä seista luonnon voimia vastaan, taikka ei niin, meidän täytyy yhdessä ottaa luonnon voimat palvelukseemme, me emme voi muuten tulla toimeen. Sentähden on Egyptin kansa aivan alusta oppinut tuollaista yksinkertaista, luonnollista, sanoisimmeko veljeyttä.

Historiallinen aika alkoi siitä, että eräs kuningas siellä, Menes, yhdisti Egyptin yhdeksi valtakunnaksi. Siitä alkoi Egyptin historiallinen aika, se aika, joka on tunnettu tiedemiehille. Egyptin historia luetaan noiden dynastioiden mukaan. Vuosiluvuista eivät tiedemiehet ole aivan selvillä, mutta kuitenkin ne ovat kokolailla luotettavia. Eräs egyptiläinen historioitsija, -----, on tehnyt tarkan luettelon kuningassuvuista ja sillä tavalla on osattu vähän laskea. Egyptin historia jaetaan kuin kolmeen jaksoon ja melkein voimme sanoa, että ensimmäinen jakso oli onnellisin. Tuntuu kuin muut jaksot olisivat olleet vain huonompia ja onnettomampia. Mikä on tähän syynä? Sen historioitsijat selittävät sillä tavalla, että Egyptin kansa oli ahkeraa, työtätekevää kansaa, yksinkertaista, rauhaa rakastavaa. Se asetti rauhan korkeimmaksi, se ei ihaillut sota. Egypti on semmoinen ihmeellinen maa, siellä oli semmoinen ihmeellinen sivistys, joka ei rakastanut sota, joka ei oikeastaan kyennytkään sotaan. Kaikki egyptiläiset olivat lempeitä ja ystävällisiä ja nöyriä ja yksinkertaisia ihmisiä. Alussa he kyllä vähän sotivat, sillä heitä ahdistettiin ja jotkut kuninkaat tahtoivat laajentaa valtakuntaansa ja silloin kutsuivat ihmisiä sotaan, mutta kuta vanhemmaksi Egypti tuli sitä enemmän se vieraantui sodankäynnistä ja niin täytyi egyptiläisten hallitsijoiden käyttää palkattua sotaväkeä. Tämä luonnollisesti heikensi Egyptin valtakuntaa. Tässä meillä on selvä kuva siitä, kuinka ei riipu suinkaan, että joku kansa on rauhaa rakastava siinä mielessä, että se ei tahdo käydä sota, jos

ei se samalla ole henkisesti voimakas, että se voisi jollain muulla tavalla torjua vihollisia. Tuossa on Egyptin rauhaa rakastava kansa, joka ei tahtonut käydä sotaa, mutta heidän maahansa tuli muita kansoja, jotka valloittivat maata, pitivät egyptiläisiä vankeudessa. Egypti ei siis tullut hyvin maan päällä toimeen. Päinvastoin historia todistaa, että maailma ei ole kaikkialla niin hyvä. Kun joku kansa ei itse tahdo käydä sotaa, niin ei ole sanottu, että ympärillä olevat kansat ovat yhtä hyviä. Kansa ei saa olla vain sotaa pelkäävä, vaan todella rauhaa rakastava, itsetietoinen, niin että se on läpeensä rauhallinen, hyvä, lempeä, että se itse on läpeensä onnellinen ja itsetietoinen. Egypti ei osannut sitä toteuttaa. Egyptin kansa ei ollut niin älykäs. Se oli enemmän sielullista tunnelmaa tuo rauhan rakkaus. Tämän me niin selvästi huomaamme, kun me ajattelemme Egyptin kansaa, sen uskontoa ja elämänsäilytystä.

Nyt oli Valkoinen Veljeskunta tahtonut yrittää aikaansaada semmoisen sivistyksen, joka uskoisi hyvään, joka uskoisi kauniiseen, joka uskoisi sopusointuun ja onneen elämässä. Ja se onnistui. Egyptin kansa kasvoi tuollaiseen onnen uskoon. Koko sen sivistys oli aurinkoista ja valoisaa. Mutta mihinkä se johti? Minkälainen oli itseasiassa Egyptin elämänyymmärrys?

Niin kaunis ja ylevä tarkoitus kuin viisaillokin, niin se kuitenkin itsestään meni materialismiksi. Oli näet semmoisia ihmisiä, jotka uskoivat, että onni oli toteutettava näissä oloissa maan päällä, kaikessa hyvässä, kaikessa rauhallisessa, siis että meidän tuli hyvin pukeutua, hyvin asua, hyvin syödä ja juoda. Meillä on kaikkea kaunista ja hyvää huvittelua. Onni muuttui siis heille aivan ulkonaiseksi asiaksi. Tietystihän onni on onnea ulkonaisestikin, mutta se on sitä itsestään silloin, kun onni on meidän sisässämme. Kansa, joka ei ole kyllin älykäs ja kehittynyt, ei voi käsittää onnen sisäistä mysteeriota, se ei voi käsittää muuta onnea kuin sitä, että aurinko paistaa ja linnut laulavat aina ja sitä saa aina hyvää syödä ja juoda j.n.e. Tällaiseen käsitykseen kasvoi aivan itsestään Egyptin kansa. Se sai sellaisen aineellisen,

materialistisen käsityksen ihmiselämän onnesta. En minä sano, että onni olisi itsessään mitään väärää, mutta se ei ole oikein, jos se on edellytys. Egyptin kansan mielestä, elämän piti olla semmoista. He uskoivat, että elämä voisi olla sellaista ja että sen pitikin olla sellaista.

Egyptin kansa oli jakautunut kahteen luokkaan. Toinen luokka oli se, joka teki työtä ja toinen oli ylempi luokka, se luokka, josta kansa piti huolta, se, joka eli kansan kustannuksella, mutta johon kansa katsoi ylös. Ne olivat oppineita ja viisaita ja hallitsivat kaikkia. Voisi melkein sanoa, jos tahtoisivat antaa tuolle ylemmälle luokalle nimityksen, että se oli kirjuri luokka. Egyptiläiset eivät ihailleet sotaa ja heillä ei ollut sotilasluokkaa, mutta heillä oli yläluokka, joka osasi lukea ja kirjoittaa ja laskea, johon kuuluivat kaikki virkamiehet, papit ja kuninkaas. He olivat korkeampaa ihmisalajia. Ei siinä merkityksessä, että kansa olisi ajatellut, että me olemme tuomitut tekemään työtä ja nuo saavat elää meidän kustannuksellamme. Ei se ollut niin. Kuka tahansa saattoi päästä yläluokkaan. Vanhemmat saattoivat antaa lapsilleen semmoisen kouluutuksen, että he saattoivat tulla yläluokkalaisiksi. He saattoivat päästä vaikkapa ylimmäksi papiksi. Siinä suhteessa ei siis ollut mitään kastilaitosta niinkuin Indiassa on ollut, vaan siinä suhteessa oli tie aina avoinna kaikille. Kansat teki työtä ja maksoi veronsa. Rahaa ei ollut Egyptissä. He maksoivat aina veronsa luonnontuotteissa ja kuninkaalla oli suuri virkamiehistö, joka kokosi verot kansalta. Kuningas omisti koko maan. Hän oli täydellinen itsevaltiat, mutta hän oli kaikkien isä. Hän oli itse auringon poika, Farao. Hän oli kuin Jumala maanpäällä. Hän oli vielä enemmän, kuin mitä venäläiset ajattelivat tsaaristaan. Egyptiläiset ajattelivat aivan suorastaan, että hän oli Jumala maanpäällä. Hän oli melkein kuin Osiris ruumistuneena. Egyptiläiset tekstit osoittavat, että egyptiläiset olivat erittäin tuommoista imartelevaa kansaa. He rakastivat puhua kauniisti, rakastivat nimittää noita korkeampia kaikenlaisilla ihmeellisillä nimityksillä. Kuninkaalle

ei saanut mitään sanoa, että jos kirjoitettiin hänelle jotain, niin siinä oli aina hyvin monet tittelit. Hän oli kuolematon, hän oli Jumala, hän oli jos mitä. Kuningas taasen antoi mielellään kaikenlaisia kunnianimityksiä virkamiehilleen ja virkamiehet olivat niistä ylpeitä ja iloisia ja kiitollisia. Jos joku esim. sai semmoisen tittelin, että hän oli kuninkaallisen kylpyhuoneen johtaja, niin se piti kirjoittaa hänen hautakiveensä kuoleman jälkeen. Egyptiläiset olivat hienoa ja sävyisää kansaa ja sentähden ei ollut mitään kapinoita. On ainoastaan yksi lakko tiedossa. Työmiehet silloin vähän valittelivat. Kansa oli muuten hyvin tyytyväistä ja iloista. Ylemmät pitivät hyvää huolta kansasta. Papit taasen valmistivat suuria ja ihania kulkueita, juhlakulkueita ja kansa oli siinä ihmeissään katselemassa sitä loistoa ja kauneutta. Elämä oli niin onnellista. Aurinko paistoi ja linnut lauloivat. Kaikilla oli niin hyvä olla.

Meidän täytyy tätä Egyptin kansaa ihmetellä ja ihailla. Se oli niin lapsellisen iloinen ja tyytyväinen. Eihän sitä tyytymätön voinutkaan olla niin mukavissa olosuhteissa. Egyptiläiset jumaloivat myös eläimiä. Heillä oli pyhä härkä, Apis-härkä, pyhä lintu, Ibis-lintu, pyhiä shakaaleja, pyhiä kissoja. Kaikkia noita he kunnioittivat pyhinä olentoina. Kun esim. Apis-härkä kuoli, niin se balsamoitiin ja pantiin kalliohautaamaan ----- . Sitten etsittiin toista Apis-härkää ja kun se löydettiin, niin sanottiin, että nyt on uusi Apis-härkä syntynyt. Kristityistä eurooppalaisista tuo voi tuntua hirmuisen ihmeelliseltä, että kansa voi jumaloida krokodiilejä, kissoja j.n.e., mutta jos me ajattelemme siltä kannalta, että tuo palvonta ei kohdistunut ainoastaan tuohon eläimeen, vaan siihen jumalaan, jumalolentoon, joka oli tuossa eläimessä, niin me voimme vähän ymmärtää. He tarkoittivat aina jumalolentoa, joka johti jotakin eläinryhmää, deevaa. Tällä deevalla oli se ominaisuus hyvin kehittyneenä, joka tuli ilmi hänen eläimissään. Se mikä oli kussakin eläinlajissa parasta, se oli voimakkaasti kehittynyt tuossa jumalolennessa, deevassa. Meidän täytyy näin ymmärtää, että egyptiläiset palvoivat tuota

jumalolentoa eläimen takana. Heillähän oli esim. semmoisia aterioita, että he söivät jonkun eläimen lihaa ja uskoivat, että he saivat nyt tuon jumalolennon ominaisuuksia. Egyptiläiset palvoivat siis joitakin hyveitä ja sentähden he palvoivat noita eläimiä.

Meillä oli myöskin tiedossa tuo merkillinen kohta egyptiläisten elämänymmärryksessä, joka kohdistui kuoleman jälkeiseen elämään. Kaikki egyptiläiset uskoivat kuoleman jälkeiseen elämään. Kuinka me siis sanomme, että he olivat elämänsä mukseltaan materialisteja, kun he kerran uskoivat kuoleman jälkeiseen elämään? Nykyaikainen materialistihan ei usko siihen, siitä yksinkertaisesta syystä, että he käsittivät kuoleman jälkeisen elämän hyvin materialistisella tavalla. Kuoleman jälkeinen elämä oli aivan tämän elämän jatkamista. Hehän menivät aivan siihen saakka, että he rupesivat balsamoimaan ruumiita. He sanovat itse näin: Ihmisellä ei ole ainoastaan tämä näkyväinen fyysillinen ruumis, Khat, vaan hänellä on myöskin Ka. (Mehän nimitämme sitä eetteriruumiiksi). Tämä Ka elää kuoleman jälkeen. Mutta ihminen ei voi elää hyvin siinä Kassa, jollei hänen fyysillistä ruumistaan ole balsamoitu ja jollei häntä ole oikealla tavalla haudattu. Tästä oli seurauksena, että köyhät eivät voineet saada ruumistaan balsamoiduksi eikä haudatuksi johonkin kallioon, joka oli välttämätöntä, että kuoleman jälkeinen elämä olisi hyvä. Jokaisen täytyi nim. kustantaa itselleen hautakammionsa, silloin vasta oli kaikki hyvin. Sitten oli hautakammioon vietävä kaikenlaisia ruoka-aineita ja kaikenlaisia muitakin tarpeita. Kun tämä kaikki oli tehty oli kuoleman jälkeinen elämä ihanaa.

Tämä materialismi oli luonnollisesti seurauksena siitä, että ihmiset uskoivat onneen. Sanotaan usein, että meidän päivimme on tulvahtanut jotain Egyptistä. Meidän täytyy sanoa, että n.s. spiritistinen liike on suuressa määrin tuon egyptiläisen balsanomeisen uskon elpymistä, jälleensyntymistä. Egyptiläiset uskoivat jälleensyntymiseen. He uskoivat, että ihminen on

henkiolento, Ka, palasi takaisin maanpäälle, mutta ei ollut hyvä olo Kalla, jos ei sitä oltu asianomaisesti varustettu ja valmistettu.